

kemi A/S, der var eneste bydende, vandt licitationen, og udgifterne forventes at andrage ca. 13 mio. kr. Amdsrådet træffer endelig beslutning om iværksættelsen af oprydningen den 25. november 1998, hvorfor kontraktsforhandlinger med Kommunekemi A/S vil kunne påbegyndes primo december med henblik på fjernelse af affaldet i foråret 1999.«

Om jordforureningen på grunden kan oplyses følgende:

Det fremgår af ROKA (registret over kemikalieaffaldsdepoter), at selve industrigrunden fra den 1. august 1982 har været registreret som affaldsdepot (jordforureninger fra virksomhedsdriften fra 1951 til den 1. november 1976). Amtet kan herefter i medfør af affaldsdepotloven (ADL) finansiere undersøgelser og nødvendige oprydninger for de gamle forureninger (jordforureninger opstået før den 1. november 1976).

Det er klart forudsat i lov nr. 396 af 22. maj 1996 om ændring af lov om affaldsdepoter, der udlagde oprydningsskudskompensation, at der ville kunne optræde større jordforureningssager. Denne jordforureningssag er ikke anderledes end andre sager med gammel industriforurening og må derfor indgå i amtets almindelige prioritering af undersøgelser og oprydning af affaldsdepoter.

3. Miljølovgivningens regler om myndigheders selvhjælpshandlinger i forbindelse med bortskaffelse af affaldsoplæg

Om miljølovgivningens regler om offentlige myndigheders selvhjælpshandlinger og betydningen heraf i forbindelse med den konkrete sag kan oplyses følgende:

Storstrøms Amt førte inden lukningen af H & C Prom Kemi ApS i 1997 tilsyn med virksomheden, og amtet er efter de gældende tilsynsbestemmelser forpligtet til også at føre miljøtilsyn med den lukkede virksomhed og den efterladte forurening.

Udgifterne til bortskaffelse af affald fra lukkede virksomheder, der sker som led i en selvhjælpshandling, påhviler tilsynsmyndigheden, dvs. amtet. Loven fastslår på det punkt et princip om, at kompetence og ansvar følges ad. Det gælder uanset, om forureningen indebærer akut fare eller ej.

Det betyder i den konkrete sag, at udgiften til en selvhjælpshandling i form af en samlet af-

faldsbortskaffelse i forbindelse med PROM, påhviler Storstrøms Amt.

Det kan tilføjes, at miljøbeskyttelsesloven ikke giver ministeren eller andre myndigheder hjemmel til at afholde udgifter til afværgeforanstaltninger vedrørende affaldsoplæg.

Tilsynsmyndighedens muligheder for at foretage selvhjælpshandlinger blev styrket ved ændringen af miljøbeskyttelsesloven i folketingsåret 1997-98 (2. samling), idet en selvhjælpshandling nu kan, men ikke skal, iværksættes med henblik på at forebygge - og derfor ikke længere skal afvente - at der opstår en akut fare for miljø og sundhed.

Situationen i PROM-sagen er netop, at amtet vil forebygge, at der opstår en fare, nemlig når tromlerne med kemikalieaffald gennemtæres.

Praksis vedrørende finansiering af større affaldsoplæg

Der er ikke eksempler på, at staten helt eller delvist har finansieret bortskaffelse af efterladt affald på en virksomheds grund, hvor denne udgift påhvilede tilsynsmyndigheden i forbindelse med en selvhjælpshandling.

Derimod er der eksempler på sager, hvor tilsynsmyndigheden for egen regning har foretaget oprydninger af større affaldsoplæg efter virksomheder, som før eller siden er gået konkurs.

I den forbindelse kan nævnes oprydningen efter Vapokon Petrokemisk Værk i Sønderød. Fyns Amts udgifter til bortskaffelsen af virksomhedens kemikalieaffald beløb sig her til 5,5 mio. kr. Virksomheden gik senere konkurs.

Roskilde Amt fjernede i 1993 som led i en selvhjælpshandling shredderaffald for et beløb på 5 mio. kr. fra Stolpehuse Produkthandel i Hårlev, mens virksomheden var i drift.

4. Vurdering af miljøbeskyttelseslovens håndhævelsesinstrumenter set i lyset af PROM-sagen

Forløbet af PROM-sagen har igen og igen givet anledning til brede diskussioner i både Folketinget og pressen om, hvorvidt effektiviteten i den strafferetlige håndhævelse på miljøområdet var tilstrækkelig. I foråret 1995 udløste Østre Landsrets afgørelse i straffesagen mod Proms Kemiske Fabrik, at miljø- og energiministeren tog initiativ til udarbejdelse af en handlingsplan for en bedre håndhævelse af miljølovgivningen, der oversendtes til Miljø- og Planlægningsud-